



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobce: **L. S.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Škroupova 18, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2016, č. j. 57 A 113/2015 - 51,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2016, č. j. 57 A 113/2015 – 51, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Plzně, Odboru správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 4. 2015, č. j. MMP/071297/15, byla žalobci uložena pokuta ve výši 2500 Kč, za spáchání celkově osmi správních deliktů podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“). Žalobce podal proti rozhodnutí I. stupně odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 6. 2015, č. j. DSH/6113/15 (dále jen „napadeného rozhodnutí“), zamítl. Žalobce reagoval podáním žaloby ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který jí rozsudkem ze dne 30. 9. 2016, č. j. 57 A 113/2015 – 51 (dále jen „napadený rozsudek“), vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[2] Krajský soud v napadeném rozsudku nejprve odmítl námitku žalobce, že správní orgán neučinil dostatečné kroky ke zjištění řidiče vozidla, stejně jako námitku nedostatečné specifikace správního deliktu ze dne 3. 6. 2014 ve výroku rozhodnutí I. stupně. V případě

správního deliktu z uvedeného dne nevyhověl krajský soud ani žalobnímu bodu, v němž žalobce namítal, že Policie ČR nemohla během 7 minut dokázat zjistit a zdokumentovat přestupkové jednání a nasadit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. Žalobcem vznesený požadavek na zjišťování času certifikovaným přístrojem označil krajský soud za úkon nemající zákonnou oporu. Námitku neprokázání skutečnosti, že vozidlo žalobce parkovalo ve specifikovaných dnech na ulici B. v působnosti dopravní značky „X“ a další dny v působnosti značky „IP 13c“, krajský soud odmítl s odkazem nejen na úřední záznam, ale též na oznámení o přestupku a především pořízenou fotodokumentaci.

[3] Dalším nedůvodným žalobním bodem byla námitka, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ačkoliv jeho vydání nepředcházelo nařízení ústního jednání. Zde krajský soud odkázal na znění § 15 odst. 1 a § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se zdůrazněním, že správní orgán nařídí ústní jednání tehdy, kdy to stanovuje zákon a dále tehdy je-li to nezbytné. V nynějším řízení neshledal pro nařízení jednání krajský soud důvod.

[4] Jako důvodnou vyhodnotil krajský soud až poslední žalobní námitku žalobce, spočívající v namítané prekluzi odpovědnosti ve vztahu ke správnímu deliktu ze dne 3. 6. 2014. Krajský soud uvedl, že podle § 125e odst. 3 silničního zákona, *ve znění účinném do 6. 11. 2014*, platilo, že *odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán*. Odstavec 5 téhož ustanovení stanovil, že *na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení téhož zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d*. Krajský soud zdůraznil, že teprve s účinností od 7. 11. 2014 byl § 125e odst. 5 silničního zákona novelizován zákonem č. 230/2014 Sb. (dále jen „Novela“), a to tak, že zněl: *„Na odpovědnost se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f“* (pozn. citace uvedená krajským soudem není přesná. Novela změnila v rámci výše uvedené citace *in fine* označení ustanovení z „§ 125d“ na „§ 125f“, ve zbylé části zůstal text zcela totožný). Právě ustanovení §125f silničního zákona přitom definuje správní delikty kladené žalobci za vinu. Pro správní delikty podle § 125f zákona o silničním provozu (v posuzované věci delikty ze dne 3. 6. 2014 i ze dne 29. 5. 2014), tedy nebyla v rozhodné době stanovena prekluzivní lhůta pro zánik odpovědnosti pro nepodnikající fyzické osoby. Krajský soud připomněl, že ve správních řízeních o správních deliktech je třeba přiměřeně zachovávat práva, která požívají obvinění v trestním řízení. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, přitom u drtivé většiny trestných činů stanoví, že trestní odpovědnost za ně zaniká uplynutím různě dlouhé promlčecí doby.

[5] Jestliže zákonodárce v rozhodném období zakotvil možnost využití § 125e odst. 3 silničního zákona pouze pro správní delikty podle § 125f téhož zákona spáchané osobami právnickými či osobami fyzickými ovšem pouze při jejich podnikání, je podle krajského soudu nutné pro nepodnikající fyzické osoby stanovit lhůtu pro zánik odpovědnosti za použití analogie zákona. Za nejvhodnější pak označil analogii s přestupkovým zákonem.

pokračování

Předně proto, že jedním z definičních znaků správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f silničního zákona je, že porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona. Taktéž společenská nebezpečnost přestupku a tohoto typu správního deliktu je proto prakticky shodná. Blízké jsou si i druhy a výše sankcí. Podle § 20 odst. 1 přestupkového zákona potom platí, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. Jednorocní lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za správní delikty ze dne 3. 6. 2014 a 29. 5. 2014 tedy uplynula. Pokud za této situace žalovaný pokračoval ve správním řízení o těchto správních deliktech, postupoval v rozporu se zákonem. Krajský soud proto shledal žalobu v tomto bodě důvodnou, napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[6] Proti napadenému rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel úvodem zdůraznil, že zánik odpovědnosti z důvodu dosažení doby 1 roku od spáchání je stanoven pouze u přestupků, nikoliv u správních deliktů provozovatele vozidla. Pro tyto správní delikty ve smyslu § 125e odst. 3, ve spojení s odst. 5 téhož ustanovení silničního zákona, ve znění Novely, výslovně platí, že důvodem pro zánik odpovědnosti je nezahájení řízení v lhůtě 2 let ode dne, kdy se příslušný správní orgán o správním deliktu dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Bez ohledu na tuto (následnou) novelu však z logiky věci platí, že jestliže zákon umožňuje před zahájením řízení o správním deliktu vedení přestupkového řízení (na projednání přestupků spáchaných do 30. 9. 2015 byl jeden rok), je vyloučeno, aby tutéž lhůtu 1 roku zákonodárce zamýšlel stanovit i pro zánik odpovědnosti za správní delikt, neboť ten by se tak stal po vedeném přestupkovém řízení zcela neprojednatelným.

[7] U správních deliktů spáchaných před datem účinnosti Novely je namístě vycházet z toho, že společná ustanovení o správních deliktech podle § 125e silničního zákona jsou nejbližším možným výkladovým prostředkem pro posouzení zániku odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť v době spáchání řešených deliktů výslovná zákonná úprava absentovala. Na základě analogie zákona bylo proto namístě aplikovat § 125e odst. 3 silničního zákona. Stěžovatel tak vyjádřil souhlas s krajským soudem ohledně nutnosti řešit absenci výslovné úpravy cestou analogie zákona, avšak odmítl jeho závěr o aplikaci § 20 odst. 1 přestupkového zákona „namísto § 125d odst. 3“ silničního zákona (pozn. zjevně je myšleno ustanovení § 125e odst. 3). Krajský soud neuplatnil nejbližší právní úpravu obsaženou v témže právním předpise, kdy teprve při nemožnosti takového postupu je třeba se obracet na jiný právní předpis (k tomu viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 9. 2011, č. j. 9 As 47/2011 – 110, ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 As 69/2016 – 34, a ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 97/2014 – 17).

[8] Aplikaci § 125e odst. 3 silničního zákona podporuje i skutečnost, že úprava zániku odpovědnosti za správní delikty je v českém právu postavena na kombinaci lhůty objektivní a subjektivní, zatímco § 20 odst. 1 přestupkového zákona stanoví pouze lhůtu objektivní. Stěžovatel dále zdůraznil, že § 20 odst. 1 přestupkového zákona řeší zánik odpovědnosti řidiče za dopravní přestupky postihované na základě zavinění, zatímco §

125e odst. 3 silničního zákona dopadá na správní delikty postihované na základě objektivní odpovědnosti. Rovněž platí, že úprava podle § 125d silničního zákona je úpravě správních deliktů podle § 125f odst. 1 téhož zákona nejbližší, a je proto logické vztáhnout na správní delikty podle § 125f odst. 1 analogicky tytéž podmínky projednatelnosti. Jediným faktickým rozdílem mezi uvedenými delikty je podle stěžovatele to, že správních deliktů dle § 125f odst. 1 silničního zákona se může dopustit i fyzická osoba (avšak za stejných podmínek jako osoba právnická či fyzická podnikající), a dále v širších možnostech zbavit se za jistých podmínek odpovědnosti za správní delikt sdělením totožnosti řidiče. Podstata obou skupin správních deliktů je však shodná. Prekluzivní lhůtu pro projednání přestupku postihovaného na základě zavinění proto nelze aplikovat na objektivní odpovědnost provozovatele vozidla bez ohledu na to, kdo jím je. Stěžovatel současně zdůraznil, že Novelou účinnou od 7. 11. 2014 byla naznačená analogie fakticky zakotvena v „§ 125d odst. 5“ silničního zákona (opět jde zřejmě míněn § 125e odst. 5), přičemž odkázal na důvodovou zprávu, v níž je k předmětné změně uvedeno, že jde o „nezbytnou legislativně technickou úpravu“. Úmyslem zákonodárce tak nebylo měnit dosavadní stav, ale výslovně zakotvit naznačenou analogii.

[9] Stěžovatel rovněž namítl, že řízení o správním deliktu je vedeno podle zvláštního právního předpisu (silniční zákon) a dále podle správního řádu. S využitím přestupkového zákona se nepočítá (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 As 239/2015 – 31). Odmítl též názor žalobce, že projednatelnost přestupku je znakem přestupku podle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona, když znaky přestupku jsou myšleny znaky konkrétní skutkové podstaty obsažené v silničním zákoně. Takový názor zastává i teorie správního trestání. Dospěl-li krajský soud k závěru, že na zánik odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 1 silničního zákona, spáchaný před účinností Novely, jehož se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba, se uplatní lhůty podle § 125e odst. 3 téhož zákona, zatímco na totožné delikty spáchané nepodnikající fyzickou osobou lhůta podle § 20 odst. 1 přestupkového zákona, porušil tím zásadu rovnosti obviněných před zákonem.

[10] Aplikaci rozsudku zdejšího soudu ze dne 18. 9. 2014, č. j. 9 As 33/2014 – 53, na projednávaný případ označil stěžovatel za nepřiléhavou, neboť v dané věci šlo o prekluzi pořádkové pokuty, tedy jednak institutu značně odlišného, jednak v tehdy uplatňovaném zvláštním (veterinárním) zákoně nebyla obdobná úprava, kterou by šlo aplikovat. Soud proto tehdy správně přistoupil k uplatnění přestupkového zákona. Stěžovatel naopak odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 1. 4. 2015, č. j. 1 As 9/2015 – 27, který podporuje závěr o nemožnosti aplikovat podmínky projednatelnosti přestupku na správní delikt provozovatele vozidla, neboť „*předmětem řízení o správním deliktu již není přestupek, ale objektivní odpovědnost za skutek, který pouze vykazuje znaky přestupku*“.

[11] Závěrem stěžovatel poznamenal, že pro případ, že jím předložená argumentace nebude shledána důvodnou, je namísto aplikovat závěry Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 27. 4. 2016, č. j. 52 A 100/2015 – 63, z něhož plyne, že ohledně podmínek projednatelnosti správního deliktu se uplatní právní úprava účinná v době rozhodování správního orgánu, neboť na podmínky projednatelnosti správního deliktu se zákaz retroaktivity nevztahuje (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12.

pokračování

1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93). Jelikož v nyní projednávaném případě vstoupila Novela silničního zákona v účinnost dnem 7. 11. 2014, řízení o správních deliktech bylo zahájeno dne 27. 11. 2014 a správní orgán I. stupně rozhodl dne 15. 4. 2015, postupovaly správní orgány již podle lhůty ve smyslu Novely. Stěžovatel dodal, že k zániku odpovědnosti za správní delikt přihlíží soud *ex officio*, přičemž v obdobných případech Nejvyšší správní soud k závěru o promlčení správního deliktu z úřední povinnosti nedošel (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 45).

[12] Pokud by však přesto měl být na projednávaný případ analogicky uplatněn § 20 přestupkového zákona, bylo by na místě zvážit, zda by z jednorocní lhůty neměla být vyloučena analogicky s § 20 odst. 2 téhož zákona, v rozhodném znění, doba, po kterou běželo řízení o přestupku, resp. probíhalo prověřování přestupku (analogicky s dobou, po kterou probíhalo trestní řízení, vyloučenou z prekluzivní lhůty u přestupku). Stěžovatel navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

[13] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, naplněny jsou rovněž podmínky zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. a splněny jsou i obsahové náležitosti dle § 106 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[16] Spornou otázku řízení představuje použití analogie při vyplňování mezery v právní úpravě lhůty k zániku odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby u správního deliktu podle § 125f odst. 1 silničního zákona. Analogie řeší právem neupravené vztahy podle právní úpravy vztahů podobných. Doktrína připouští ve veřejném právu použití analogie toliko v omezené míře. V oblasti správního trestání, o které jde v tomto případě, se navíc analogie může použít pouze ve prospěch pachatele správního deliktu (respektive nemůže být použita v jeho neprospěch). Totožnou právní otázkou se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016-20 (uváděná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). I v dané věci byl předmětem správního řízení správní delikt nepodnikající fyzické osoby podle § 125f odst. 1 silničního zákona, jehož se provozovatel vozidla dopustil v době před účinností Novely. Na okraj lze poznamenat, že žalobce byl v dané věci zastoupen totožným právním zástupcem, jako v nyní vedeném řízení, z čehož vyplynula i totožná žalobní argumentace. V této související věci Krajský soud v Ostravě napadené rozhodnutí žalovaného zrušil na základě analogické aplikace jednorocní lhůty podle přestupkového zákona, a to s odůvodněním, že jedním z definičních znaků správního deliktu podle § 125f silničního zákona je, že porušení povinnosti řidiče vykazuje znaky přestupku podle silničního zákona. Také společenská nebezpečnost přestupku je prakticky shodná. Jde tedy o argumentaci totožnou s důvody, pro které zrušil krajský soud napadené rozhodnutí v nyní projednávané věci. Rovněž kasační námitky žalovaného

v souvisejícím případě vykazují zásadní shodu s nyní projednávanou věcí – souhlas s uplatněním analogie, avšak odmítnutí aplikace § 20 odst. 1 přestupkového zákona za situace, kdy silniční zákon obsahuje bližší úpravu. Shodné je rovněž odmítnutí rozlišení mezi právnickou a podnikající fyzickou osobou na straně jedné a nepodnikající fyzickou osobou na straně druhé u deliktu, uplatňující objektivní odpovědnost pro obě tyto skupiny. Takovým postupem by došlo k nerovnosti mezi různými druhy osob při odpovědnosti za stejný správní delikt. Vzhledem k naznačené shodnosti obou projednávaných případů neshledal zdejší soud důvod se odchýlit od svých závěrů vyslovených v rozsudku č. j. 10 As 308/2016 – 20, které tak plně dopadají i na nyní projednávaný případ.

[17] Nejvyšší správní soud úvodem nepopírá, že právní úprava lhůty zániku odpovědnosti obsažená v silničním zákoně ve znění účinném před Novelou byla značně nejasná a působila nejednotnost v rozhodování správních orgánů i soudů. Ustanovení § 125e odst. 5 silničního zákona v této době uvádělo, že „[n]a odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d“. Věta za středníkem tedy upravovala zánik odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby za správní delikty podle § 125d, kterých se ale mohly dopustit kromě právnických osob jen podnikající fyzické osoby (viz nadpis § 125d „Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob“). Text § 125e odst. 5 tak zmínkou o § 125d vytvářel v souvislosti s nepodnikajícími fyzickými osobami mylný dojem, že i taková osoba se může dopustit deliktu podle § 125d. Takový výklad je však nepřijatelný, neboť odporuje jak nadpisu, tak samotnému obsahu § 125d silničního zákona.

[18] V opakovaně zmiňované Novele silničního zákona, účinné ode dne 7. 11. 2014, tedy po spáchání obou sporných správních deliktů, změnil zákonodárce v poslední větě ustanovení § 125e odst. 5 za středníkem původní zmínku o „§ 125d“ na „§ 125f“. Tento krok v důvodové zprávě okomentoval jako „*legislativně technickou úpravu*“. Zdejší soud tento postup zákonodárce nahlíží jako nápravu zjevné chyby v psaní, protože odkaz v § 125e odst. 5 měl od počátku mířit právě k § 125f silničního zákona. Toto ustanovení totiž upravuje právě delikty právnických a fyzických osob bez rozlišení toho, zda podnikají, nebo ne. Taková konstrukce není běžná; obvykle se (v dosavadní úpravě) jednání porušující normy správního práva dělí na přestupky (které páchají fyzické osoby nepodnikající) a správní delikty (které páchají právnické osoby a fyzické osoby podnikající); k odpovědnosti za přestupek je třeba zavinění (oproti objektivní odpovědnosti za správní delikty) a postihy za přestupky bývají nižší. V případě § 125f ale zákonodárce záměrně sloučil právnické i fyzické osoby do jedné kategorie; vychází se tu z předpokladu, že už samotný fakt provozování vozidla přináší značnou míru odpovědnosti za vozidlo a jeho osud (a tato odpovědnost tíží provozovatele stejnou měrou bez ohledu na to, zda je osobou právnickou či fyzickou, podnikatelem či nepodnikatelem). Tato značná odpovědnost je vyvážená tím, že je plně v rukou provozovatele, komu své vozidlo svěří; není důvod v tomto ohledu jakkoli zmírňovat tuto odpovědnost právě u fyzických osoby nepodnikajících, tím spíše, že pokuty za správní delikt podle § 125f silničního zákona vycházejí z výše pokut za přestupky, spočívající v obdobném jednání, a jsou dost nízké.

[19] Lze tak konstatovat, že smyslem části poslední věty za středníkem v § 125e odst. 5 silničního zákona je a vždy bylo vztáhnout pravidla o odpovědnosti právnických osob i na fyzické osoby nepodnikající, které se dopustily správního deliktu podle silničního zákona. Jediným ustanovením v celém zákoně, které upravuje právě takový typ protiprávního jednání fyzických osob nepodnikajících, byl a je § 125f. I když tedy § 125e odst. 5 silničního zákona ve znění před Novelou nelogicky odkazoval na § 125d, šlo o „překlep“ a ve skutečnosti měl (v úmyslu) odkaz mířit k § 125f.

[20] Podle § 125f odst. 1 silničního zákona *„se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“*. Z ustanovení § 125f odst. 4 silničního zákona pak vyplývá subsidiarita odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek. To znamená, že správní orgán nejprve musí zjišťovat pachatele přestupku a až následně je oprávněn zaměřit se na postih provozovatele vozidla za správní delikt. Je tak třeba dát za pravdu stěžovateli v tom, že by bylo proti koncepci a smyslu právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, pokud by odpovědnost za něj zanikala pro nepodnikající fyzickou osobu ve stejné lhůtě (tedy ve lhůtě jednoho roku od spáchání stanovené zákonem o přestupcích) jako odpovědnost za související přestupek řidiče vozidla. Lhůta pro potrestání fyzické osoby coby pachatele správního deliktu by se totiž překrývala s dobou, po kterou správní orgán projednává přestupek řidiče, a to na rozdíl od delší lhůty, kterou by měl na projednání správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob podle téhož ustanovení. Správní delikt provozovatele vozidla (nepodnikající fyzické osoby) by tak vskutku byl po provedení přestupkového řízení již zásadně neprojednatelným, což nepochybně nebyl záměr zákonodárce.

[21] Soud tedy shrnuje, že původní odkaz na § 125d již na první pohled postrádal smysl a lze logicky dovodit, že zákonodárce chtěl ve skutečnosti odkázat na § 125f. Krom toho, což považuje zdejší soud za stěžejní, je třeba dát stěžovateli za pravdu i v tom, že není ani z věcných důvodů namístě, aby pachateli tohoto speciálního správního deliktu (byť je jím fyzická osoba nepodnikající) svědčila kratší lhůta pro zánik odpovědnosti ve smyslu § 20 odst. 1 přestupkového zákona. Popíralo by to totiž samotnou konstrukci tohoto typu deliktu a jeho subsidiární povahu. Proto se v této věci neměla užít analogie ve vztahu k § 20 odst. 1 přestupkového zákona, jak nesprávně učinil krajský soud, nýbrž analogie ke lhůtě pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle silničního zákona. Nejvyšší správní soud přitom dodává, že použití lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (dvouleté subjektivní, nanejvýš však čtyřleté od spáchání) není v neprospěch žalobce, protože jinak by jeho odpovědnost nebyla časově ohraničena vůbec, což je představa nepřijatelná. S ohledem na výše uvedený proces, při němž je třeba nejprve zjišťovat pachatele přestupku, je tato lhůta i přiměřená. Pro úplnost lze však odkázat na nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93, podle něhož platí, že *„otázka procesních předpokladů trestní stíhatelnosti vůbec, a tím otázka promlčení, nepatří v České republice ani v jiných demokratických státech do oblastí těch základních práv a svobod principiální povahy, jež jsou součástí ústavního pořádku. Ústava*

ani Listina základních (a ne jiných) práv a svobod neřeší detailní otázky trestního práva, nýbrž stanoví nesporné a konstitutivní principy státu a práva vůbec. Listina v čl. 40 odst. 6 se zabývá tím, které trestné činy lze stíhat (totiž ty, jež byly vymezeny zákonem v době, kdy byl čin spáchán), a neupravuje otázku, jak dlouho lze tyto činy stíhat“.

[22] Krajský soud v napadeném rozsudku přirovnává žalobcův správní delikt k přestupku mj. na základě kritéria společenské nebezpečnosti a obdobnosti druhů a výše sankcí, pročez považuje za vhodnější použít lhůtu pro zánik odpovědnosti za přestupek podle přestupkového zákona. Opět je však třeba připomenout, že provozovatelem vozidla může být jak fyzická osoba nepodnikající, tak osoba právnická či fyzická podnikající. Všechny osoby tak v tomto směru tíží stejná povinnost; poruší-li ji, hrozí jim postih za stejný správní delikt (§ 125f odst. 1) a pokuta podle stejného ustanovení (§ 125f odst. 3). Není tak důvod, aby otázka zániku odpovědnosti za tento správní delikt byla pro různé druhy osob řešena rozdílně. Jak naznačil i stěžovatel, takový přístup by vedl k neodůvodněnému rozlišování mezi těmito skupinami osob při spáchání totožného správního deliktu. I proto bylo v této věci vhodnější použít analogii ve shodě s argumentací stěžovatele. Vzhledem ke skutkovým okolnostem případu – spáchání správních deliktů ve dnech 29. 5. 2014 a 3. 6. 2014, a zahájení správního řízení dnem 27. 11. 2014 (viz správní spis), je pak zřejmé, že v nyní projednávaném případě k uplynutí prekluzivních lhůt podle § 125e odst. 3 nedošlo.

[23] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že po vydání shora uvedeného rozsudku ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016 – 20, nabytí ke dni 1. 7. 2017 účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a související zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky. Druhý z uvedených zákonů měl přitom zásadní dopad i na ustanovení § 125e a § 127f silničního zákona, kdy v případě ustanovení § 125e vypustil (mj.) též ustanovení týkající se lhůt pro zánik odpovědnosti pachatele, a § 125f modifikoval v tom směru, že již nehovoří o „*právnícké nebo fyzické osobě*“ a „*správním deliktu*“, ale o „*provozovateli vozidla*“ a „*přestupku*“. Skutková podstata přestupku provozovatele vozidla však zůstala totožná, včetně zachování objektivní odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby a konečně rovněž i výše možné sankce. Zákon o odpovědnosti za přestupky pak v přechodných ustanoveních, *in concreto* § 112 odst. 2, uvádí, že „*[u]stanovení dosavadních zákonů o [...] lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*“ Vzhledem k tomuto ustanovení a skutečnosti, že nová úprava není pro žalobce příznivější, se tak výše uvedené závěry uplatní vůči jednání žalobce i po vstupu zákona o odpovědnosti za přestupky a souvisejících zákonů v účinnost.

[24] Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

pokračování

[25] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (ustanovení § 110 odst. 4 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. října 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu